

Hajrá, Palóc Farkasok!

Az ország legkiválóbb jó tanuló-jó sportolója

GYARMATI HÍREK

Balassagyarmat ingyenes közéleti havilapja

IX. évfolyam 4. szám

Élete
a
tanítás

Zentai József

2012. április

Élete a tanítás

GYARMATI HÍREK

Zentai József, a Balassi Bálint Gimnázium tanára március 15-e alkalmából dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettestől a Magyar Ezüst Érdemkereszt elismerést vehette át a székelység hagyományait és mindennapjait bemutató, a nemzeti összetartozás érzését elősegítő munkásságáért, oktató-nevelő tevékenységéért. A kitüntett pedagógussal beszélgettünk történelemről, boldogságról, lélekről és szívről.

- A Pázmány Péter Tudományegyetem tanára terjesztette fel a rangos állami kitüntetésre, és sok diák illetve pedagógus csatlakozott hozzá az ország legkülönbözőbb részeiről, mondván ön nagyon fontos szolgálatot tesz az országnak.

- Jómagam nem szolgálatnak, hanem teljesen természetes dolognak

ban még nem mutatkozott meg. Aztán később nagyon nagy hatással volt rám Orbán Balázs: ASzékelyföld leírása című könyve. Ez egy csodálatos, hat kötetes munka, ami az 1860-as években született. Ez a nagyszerű ember - a székelyek úgy mondják, ő a legnagyobb székely - begyalogolta a Székelyföld négyszázhetvenegynéhány települését tíz esztendő alatt, és mindent lefotózott, lerajzolt. A könyv elolvasása után minden évben a nyári szünetekre vártunk a barátainkkal, hogy mehessünk Erdélybe, Orbán Balázs nyomában, pontosan azokon az útvonalakon, amelyeken ő. Számomra rendkívül fontos volt kimenni a Kádár-korszak Magyarországról: levegőt venni, felfrissülni, erőt gyűjteni ebből a katasztrófából, ebből a hazug, képmutató, értéktelen szörnyűségből. Csodálatos volt a székelyekkel lenni, akik életükben nem jártak Magyarországon - mert nem lehetett nekik -, mégis órákig tudtak csillogó szemmel

beszélni Magyarországról. Hihetetlen értékekkel szembeesültem évről évre: a valláshoz és a magyarsághoz való ragaszkodással.

- **Vagyis Erdély: szerelem első látásra?**

- És egy életre szóló! Igazán az ott élő emberek lelkülete, az értékrendje fogott meg. Azt megérezni, hogy az ember boldogsága nem azon múlik, milyen háza és kocsija van. Lehet az ember roppant elégedett szegényen is, mert a teljességet érzi maga körül, ha hívó, ha ragaszkodik ősei hitéhez és nemzetéhez. Ebben lehet olyan örömforrásokat találni, amelyek kiegészítik és teljessé teszik az ember életét. De ezt meg kellett tanulni, a Kádár-rendszerben felnőtt embernek pedig különösen.

- **Az ország minden részéből vezet csoportokat Erdélybe.**

- Ezek úgy szerveződnek, hogy valaki egyszer utasom volt, aztán az élmény hatására szervez egy újabb utat, de csak ha én viszem őket, és hát ezekre a felkérésekre nem tudok nemet mondani. Ezért végig be vagyok táblázva. És ezt örömmel, boldogan mondom, mert nagyon jó olyan tevékeny-

séget végezni, aminek látni az értelmét. Mert nem volt még egyetlen olyan utasom se, akit ne érintett volna meg egy ilyen út. De biztos van bennem önzőség is, mert így könnyen szerzek magamnak sikerélményt, hát miért ne csinálnám... Például fel szoktam olvasni Tamási Áron szülőházának udvarán, a csűr előtt egyik nagyon szép írását: A jussomat ne vitassátok. 1921-ben írta, amikor elment Erdélyből, és szólt az erdélyiekhez meg a magyarországi magyarokhoz. Ahogy olvasom, érzem, hogy megremeg a hangom, látom a könnyeket, és olyan csend van ott a Farkaslakán, és úgy üt minden szó... Ilyen félelmetes pillanat sokszor előfordul odakinn. Szoktam mondani, először csak mosolyognak, hogy lesz egy kirándulás, biztos szép dolgokat látunk, de aztán szépen ráébred mindenki, ez más, itt nem ez a lényeg. A legfontosabb, hogy mindenki más emberként jön haza: van, aki nagyon másként, van, aki kicsit, de Erdély után mindenki megváltozik.

- **Erdély mit üzen a mai magyaroknak?**

- Vissza kell térni a régi értékekhez. Mind a kis közösségek, mind a nemzet jobban jár, ha ezekhez az értékekhez nyúl vissza, mert kiegyensúlyozottabb lesz, egyáltalán értelme lesz magának az életnek. Másként él egy falu Székelyföldön, mint Magyarországon. Nálunk egy 600-700 lakosú falu ki is mondja magáról, hogy itt már minden meghalt, itt nincsen semmi. Erdélyben egy ekkora falu él, pezseg, olyan rendezvényeik vannak, amelyek összefogják a társadalmat.

- **Van esély?**

- Nézsán kezdtem el tanítani, az a generáció, akiket először oktattam, tőlem tíz évvel fiatalabbak, tehát ma már felnőttek. Őket is elvittem Erdélybe és olyan nagy hatással volt rájuk Székelyföld, hogy ottani mintára Nézsán is alapítottak színjátszó csoportot. Sőt, mikor később megtapasztalták, milyen csodálatos dolog egy csíksomlyói zarándoklaton részt venni, újra felújították a Váci Búcsúba való nézsai gyalogzarándoklatot. De rendeztek éveken keresztül szüreti bálakat, mégpedig annak a mintájára, ahogy azt látták az egyik székely faluban. Büszke vagyok erre. Nem egyszer előfordult a csoportjaiban, hogy aki mondjuk harmadjára jött, már el volt tökéltve - pedig már hatvan éves volt -, hogy akkor én most megkeresztelkedem, és

tartom, de tény, hogy az elmúlt húsz évben, amióta csoportokat viszek ki Erdélybe, közel hétezer embert kalauzoltam Székelyföldre.

- **Hogyan kezdődött?**

- 1978-ban, 16 évesen jártam először Erdélyben egy nagyszerű tanárommal, és azonnal megfogott az élmény. Volt családi kötődésem, hiszen a nagymamám székely, a nagypapám szász, de életük nagyobbik részét már itt, a kis Magyarországon éltek. Igazából ez valamilyen tudatalatti kötődés volt, gyermekekorom mindennapjai-

más életet fogok élni mostantól kezdve. Azt hiszem, nyolc embernek vagyok így, odakinn a keresztapja.

- Nagyon kedvelik és tisztelik a diákok.

- Hát, ennek nagyon örülök... A fiatalok észreveszik, hogy mit jelent számomra a tanítás. Nem is tudom, mit kezdenék, ha egyszer azt mondanák, hogy nem taníthatok többé! Akkor nincs is értelme tovább élni! És ezt minden túlzás nélkül mondom.

- Mit tart a legfontosabbnak a tanításban?

- Azt szeretném, ha a történelemtanulás megerősítené őket abban, hogy érdemes tisztességes magyar embernek lenni. Szeretném, hogy egész életükben kötődjenek a nemzeti múlt-hoz, tekintsék azt értéknek, legyenek büszke arra, hogy magyarok. Jómagam ezt próbálom sugározni, elsősorban úgy, hogy megkeresem a tantárgyban ezeket a lehetőségeket. Próbálok az érzelmekre hatni, mert ezt rendkívül fontosnak tartom. Én is így szerettem meg a történelmet, ezért ezen a húron próbálom őket is meg-

Zentai József 1962-ben született Budapesten, általános iskolába Abasáron, gimnáziumba Gyöngyösön járt, a tanárképző főiskolát Nyíregyházán végezte el 1986-ban. 1991-ben az ELTE-n szerzett egyetemi diplomát történelem szakon. Két pedagógiai - minőségbiztosítási és intézményvezetői - szakvizsgája van. 1986-tól '92-ig a nézsai általános iskolában tanított történelmet. 1992 és 2004 között a Szondi György Szakközépiskolában dolgozott. A 2004/2005-ös tanévtől a Balassi Bálint Gimnáziumban történelem tanár. 1984-ben házasodott, felesége szintén pedagógus, Sára lányuk az idén végez az ELTE geográfus mesterképzésén, Nógrádsápon élnek.

pendíteni. Mert ha engem jó érzéssel tölt el, akkor ezt meg kell éreztetni velük is. Számomra az az öröm, ha látom, hogy boldog, büszke emberek,

mert magyarok, mert tudják a magyar történelmet.

- Mit jelent az ön számára az Ezüst Érdemkereszt?

- Mindenfajta álszerénység nélkül mondom, mekkora mázli is kell ahhoz, hogy az embert felterjesszék ilyen rangos elismerésre! Mert hát a baráti körömből is tudnék mondani számtalan embert, akik megérdemelnék. Ezért úgy is veszem, hogy ezt a kitüntetést én együtt kaptam a nagyszerű barátaimmal, a családommal. De nem igazán tudtam még a helyére tenni ekkora megtiszteltetést. Az biztos, ha nem kaptam volna, akkor is csináltam volna tovább, amiben hiszek, és nem lett volna cseppnyi hiányérzetem sem. Nagyra értékelem az Érdemkeresztet, s remélem, senki sem érti félre: nekem ettől fontosabb, ha újra a segesvári csatatéren, a Nyergestetőn, Farkaslakán, vagy a csíkrákosi temetőben állhatok a csoportommal, és látom, hogy érzik-tudják az emberek, miről beszélek. Az mindennél többet ér.

Szilágyi Norbert